

Pepeo kao građevinski materijal u EU koristi se 50 godina, u Srbiji uskladišteno više od 200 miliona tona pepela.

Termoelektrana Morava u Srbiji razmatra mogućnost da pepeo koji stvara sagorijevanjem ugljena iskoristi za izgradnju puteva unutar proizvodnog kruga.

Pepeo kao građevinski materijal u Evropskoj uniji koristi se već 50 godina, dok u Srbiji još ne razmišljaju o tome, iako je na deponijama u toj zemlji uskladišteno više od 200 miliona tona pepela.

Tek jedan posto tog industrijskog otpada se koristi - i to za proizvodnju cementa.

Miloš Marković, građevinski inženjer, izgradio je kuću, umjesto od betona ili cigli, od cementa i pepela.

Sazidao ju je prije osam godina, izučavajući nove građevinske materijale.

„U početku sam smatrao da to nije ništa specijalno, da je običan materijal, i posle sam video kakve sve to mogućnosti daje i da je to izvrstan materijal“, kaže Marković.

Gradnja je, dodaje, bila jednostavna. Pepeo nastao sagorjevanjem uglja u obližnjoj termoelektrani pomiješao je sa cementom, smjesu izlio u drvene palete i podigao pomoćni objekat u svom dvorištu.

„Kad zidate objekat ne morate unapred da završavate sve. Vi možete da napravite jednu školjku, da se uselite i živite. Posle vremenom, kako imate potrebe možete da dodajete jednu drugu.“

Uskladišteno 200 miliona tona pepela

Pepeo kao građevinski materijal u Evropskoj uniji i SAD-u koristi se za izgradnju puteva i objekata kao što su zgrade i brane.

U Srbiji se pepeo odlaze na deponijama termoelektrana i tek se manji dio koristi za proizvodnju cementa.

„Dvesta miliona tona pepela skladišteno je na deponijama širom Srbije. Za razliku od Češke koja je zakonom odredila da termoelektrane grade infrastrukturu od pepela ili Slovačke koja izvozi pepeo, srpske termoelektrane godišnje troše milione evra za održavanje deponija“, izvještava Marko Subotić.

Najmanja elektrana Morava u centralnoj Srbiji za 45 godina rada nataložila je 4,5 miliona tona pepela. Gotovo su popunili kapacitete bazena u kojima skladište taj industrijski otpad

„Mi nemamo više prostora gde. To nam je zadnja kasetna koju smo uradili. Kada bi se neko našao, mi bi rado ovo dali“, kaže Slobodan Cerić, radnik TE Morava.

Samo manji dio prodaju cementarama za euro po toni. Razmišljaju kako da ga sami pretvore u sirovinu za gradnju infrastrukture u termoelektrani.

Gradnja jeftinija 70 posto

„Radimo ove godine studiju za korišćenje pepela i šljake za izgradnju saobraćajnica u našem krugu. Želimo praktično da pokažemo da se pepeo može iskoristiti u građevinarstvu, da je bezazlen i da tako kažem taj neki mali pilot koji će biti pokazatelj svima drugima da to treba da rade“, ističe Marija Stevanović, direktorica termoelektrane.

U beogradskom Institutu za ispitivanje materijala procenjuju da bi korištenjem pepela umjesto šljunka za pripremu asfalta gradnja puteva u Srbiji mogla biti i do 70 posto jeftinija.

„Mogućnosti korišćenja su zaista velike, pre svega u putogradnji gde se može koristiti u svim segmentima izgradnje puta, od osnovnog sloja do nosećeg asfaltiranja, gde se mogu koristiti ogromne količine, u proizvodnji opeke“, smatra Ljiljana Miličić iz ovog instituta.

Sve do prije deset godina pepeo se zakonski vodio kao štetan industrijski otpad.

Uprkos pozitivnim ocjenama i studijama ovog Instituta i dalje se rijetko koristi za gradnju puteva i ostale infrastrukture. Samo jedan posto ukupnog godišnjeg otpada odlazi u preradu.

Izvor; Al Jazeera